

Bevoegdheden van de overlegorganen inzake milieu

Overleg over milieuzaken gebeurt voornamelijk in vergaderingen van het Comité PB. Voor veel militanten is het niet duidelijk wat leden van het Comité PB, de ondernemingsraad en de syndicale delegatie nu precies kunnen doen als het om milieu gaat. Waar zijn ze nu precies bevoegd voor? Welke zijn nu de bevoegdheden van het Comité PB en andere overlegorganen inzake milieuproblematieken?

Het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk (Comité PB)

De wetgeving geeft leden van het Comité PB belangrijke informatie- en adviesrechten met betrekking tot milieu. Milieuwetgeving is echter een bevoegdheid van de gewesten. Dit betekent dat je rechten kunnen verschillen naargelang de plaats waar je onderneming gevestigd is. Hierna volgt een kort overzicht van de wetgeving.

Voor heel België - Vlaanderen, Brussel en Wallonië – gelden de rechten voorzien in de Codex over het welzijn op het werk, Titel II, hoofdstuk 4: werking en opdrachten van het Comité PB. **“De werkgever verstrekt aan het Comité PB alle informatie die nodig is om met volkomen kennis van zaken adviezen te kunnen uitbrengen, waaronder alle inlichtingen, verslagen, adviezen en documenten, die verband houden met het intern of extern milieu. Dit geldt vooral voor deze die de onderneming aan de overheid moet verschaffen of ter inzage moet houden.”**

De werkgever moet een documentatie samenstellen en ter beschikking houden van het Comité PB met daarin onder andere de reglementering van toepassing in de onderneming, alle documenten die in het kader van milieu werden opgemaakt, de lijst van de in de onderneming gebruikte gevaarlijke producten, de lijst van de aanwezige emissiepunten met betrekking tot lucht- en waterverontreiniging. Wanneer een andere onderneming in de buurt een vergunningsaanvraag openbaar moet maken en jouw werkgever heeft het recht de bijhorende documenten in te zien, dan moet hij hiervan het comité PB op de hoogte brengen.

Het Comité PB moet worden ingelicht over wijzigingen aan de fabricatieprocédés, de werkmethodes of de installaties als die de bestaande risico's voor het intern of extern milieu kunnen verzwaren of er nieuwe kunnen vormen. Hetzelfde geldt als het gaat om de aanwending of de fabricage van nieuwe producten.

De werkgever doet jaarlijks op een vergadering van het Comité PB **een omstandige toelichting** bij het door de onderneming gevoerde milieubeleid. Hij geeft een toelichting bij de vragen over externe milieuaangelegenheden van leden van het Comité PB.

Ligt jouw onderneming in het Vlaamse Gewest, dan kan je terugvallen op de Vlaamse milieureglementering (Vlarem II, voornamelijk artikel 4.1.9.3.1.) Deze wetgeving neemt de federale regeling uit de Codex over, maar beschrijft bovendien in detail welke documenten bezorgd moeten worden aan de comitéleden en geeft een duidelijke adviesbevoegdheid.

Hierna volgt een overzicht van al deze informatie- en adviesrechten. Wanneer “(Vlaanderen)” achter een recht staat, betekent dit dat dit recht enkel bestaat in ondernemingen die in Vlaanderen gevestigd zijn. Staat er niets, dan is het van toepassing in heel België, dus ook in Brussel en Wallonië.

Volgende informatie moeten de leden van het Comité PB op papier krijgen:

- een exemplaar van de milieuvergunningsaanvraag;
- de beslissing tot al dan niet toekenning van de vergunning;
- vóór 1 april het integraal milieujaarverslag (Vlaanderen);
- vóór 1 april het jaarverslag van de milieucoördinator (Vlaanderen);
- een afschrift van de adviezen van de milieucoördinator (Vlaanderen);
- maand- en jaarverslagen van de interne en externe dienst PB.

Volgende informatie moet op papier ter beschikking gesteld worden van het Comité PB (kan ook ter inzage):

- alle documenten in verband met milieu, die de onderneming ter beschikking moet houden van de overheid, moeten ook ter beschikking gesteld worden van het Comité PB;
- voor 1 april, de bijlagen bij het integraal milieujaarverslag (Vlaanderen);
- alle inlichtingen, verslagen, adviezen en documenten op het gebied van het welzijn op het werk, het intern en extern milieu;
- de lijst en de locatie van de in de onderneming of inrichting gebruikte gevaarlijke stoffen en preparaten, opgesteld door de preventieadviseur;
- de lijst en gegevens van in de onderneming of inrichting aanwezige emissiepunten met betrekking tot lucht- en waterverontreiniging.

Het Comité PB moet bovendien automatisch de volgende informatie ontvangen (niet noodzakelijk op papier):

- alle informatie om met de nodige kennis van zaken adviezen uit te brengen;
- jaarlijks een omstandige toelichting van de werkgever over het gevoerde milieubeleid;
- de werkgever moet alle toelichtingen met betrekking tot het milieu of externe veiligheid bezorgen waar een lid van het Comité PB om vraagt;
- de milieuvergunningsaanvragen van klasse 1-ondernemingen in de buurt (100 meter) (Vlaanderen);
- de wijzigingen aangebracht in het fabricatieprocédé, technieken of installaties voor zover ze een bedreiging vormen voor het milieu of de externe veiligheid;
- de vrijwillige deelname aan het milieubeheer- en milieuauditsysteem (Vlaanderen);
- het personeel, de lokalen, het materiaal en de middelen die de werkgever ter beschikking stelt van de milieucoördinator (indien dit een lid is van het personeel) (Vlaanderen);
- het personeel, de lokalen, het materiaal en de middelen die de werkgever ter beschikking stelt van de interne dienst PB.

Het Comité PB moet haar advies geven over:

- het door de onderneming gevoerde milieubeleid;
- het milieujaarverslag en jaarverslag van de milieucoördinator (Vlaanderen);
- Het globaal preventieplan en jaarlijks actieplan;
- de keuze, de aankoop, het onderhoud en het gebruik van de individuele en collectieve beschermingsmiddelen zoals onder meer schoenen, maskers, veiligheidsbril, ...;
- de taakverdeling tussen de interne en externe dienst PB, de samenstelling van de interne dienst, de keuze van de externe dienst PB en de jaarverslagen van deze diensten.

Het Comité PB moet haar akkoord geven over:

- de aanwijzing, vervanging en verwijdering van de milieucoördinator of de aanstelling van een tijdelijke plaatsvervanger. De milieucoördinator kan deel uitmaken van het personeel of kan, mits toestemming van de overheid, een extern persoon zijn. Kijk in ieder geval na of de milieucoördinator voldoet aan de bij wet vastgelegde opleidingsvereisten, dat hij/zij voldoende tijd heeft om de opdrachten naar behoren te vervullen en dat de nodige mankracht en middelen ter beschikking worden gesteld. De milieucoördinator is best ook iemand waarin het personeel vertrouwen heeft. Je moet bij deze persoon terecht kunnen voor deskundig en onafhankelijk advies (Vlaanderen);
- de aanduiding, vervanging, verwijdering en minimumprestaties van de preventieadviseur van de interne dienst PB of de aanstelling van een tijdelijke plaatsvervanger.

Controletaken van het Comité PB:

- toepassing van de wetgeving en reglementeringen inzake preventie op het werk;
- opvolgen van de werking van de interne en externe dienst PB;
- opvolgen van het globaal preventieplan en jaarlijks actieplan;
- opvolgen van het milieubeleid van de werkgever;
- het Comité PB richt een 'mobiele brigade', een beperkte afvaardiging op. Bij noodgevallen gaat de beperkte afvaardiging onmiddellijk ter plaatse. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een ernstig risico, waarbij de schade dreigend is, en telkens een ernstig ongeval of incident gebeurd is. De beperkte afvaardiging kan direct optreden, zonder de maandelijkse vergadering te moeten afwachten. De beperkte afvaardiging moet wel verslag uitbrengen bij het Comité PB. Hou bij de samenstelling van deze afvaardiging rekening met de ploegendiensten. Het is belangrijk dat er op elk moment iemand van de beperkte afvaardiging aanwezig is;
- het Comité PB spoort ook risico's op. Onder andere door met de beperkte afvaardiging, de preventieadviseur en de hiërarchische lijn periodiek en tenminste 1 maal per jaar een grondig onderzoek in te stellen op alle arbeidsplaatsen.

Andere bevoegdheden:

- iedere werknemer kan bij het Comité PB terecht met klachten over veiligheid en gezondheid. Deze klachten worden genoteerd en doorgegeven aan de preventieadviseur. Ook worden ze besproken op het Comité PB;
- leden van het Comité PB hebben het recht om de werkplaats te laten bezoeken door de preventieadviseur en de arbeidsgeneesheer;
- werknemers kunnen met hun milieuvragen terecht bij het Comité PB;
- uitwerken van onthaal, informatie en opleiding van werknemers;
- het Comité PB informeert regelmatig de werknemers over de activiteiten in het Comité PB. Zo blijven de mensen betrokken bij de werking.

De ondernemingsraad

Ook de ondernemingsraad heeft recht op milieu-informatie. Alle documenten liggen ter beschikking, je moet er dus wel naar vragen:

- het jaarverslag van de milieucoördinator krijg je wel in ieder geval (Vlaanderen);
- denk niet dat milieu enkel een zaak is van het Comité PB. Ook in de ondernemingsraad kan dit tijdens de EFI-besprekingen ter sprake komen. Vooral de financiële implicaties (kosten, maar ook besparingen en opbrengsten) van het milieubeleid kunnen hier besproken worden;
- aan de milieucoördinator kan je informatie vragen over de investeringen (Vlaanderen).

De syndicale afvaardiging

In de ondernemingen zonder Comité PB neemt de syndicale afvaardiging de taken van dit comité over. De syndicale afvaardiging heeft dan dezelfde bevoegdheden als het Comité PB. Als er toch een Comité PB aanwezig is, dan heeft de syndicale afvaardiging een stimulerende en coördinerende rol. Een niet te onderschatten taak. De syndicale afvaardiging kan dan allerlei milieu en gezondheidsinformatie verzamelen via de ondernemingsraad, Comité PB en de militanten die vaak een goede bron van informatie zijn. Betrek ze dus ook bij je milieuwerking.